

MAGYARÁG

Tulajdonos és felelős kiadó:
ÖZV. PÁSZTOR EDENÉAlapította: **PÁSZTOR EDE**Felelős szerkesztő:
Dr. ZOLTÁN JENŐ

Bejegyezte: Tribunalul Bihor Ordonanța No. 15--1938. — Szerkesztőség és kiadóhivatal: Oradea—Nagyvárad, Piața Mihai Viteazul Viteazul 4.

Varsótól 40 kilométernyire már hallani az ágyulövéseket

(Budapest.) A Magyar Távirati iroda a DNB jelentése alapján helyzetjelentést közöl a lengyel harcokról. E jelentés szerint a német haderő állítólag folytatja előnyomulását. — Varsóban hallani a 40 kilométernyire levő hadállások ágyu-

dőrejét. Varsó kiürítését már megkezdtek. A német jelentés utal arra, hogy a város kiürítésének nagy nehézségei vannak a szállítóeszközök hiánya miatt.

Egy ellenőrizhetetlen rigai jelentés kidomborítja, hogy a len-

gyel kormány a termelési szövetkezetekhez felhívást intézett abban az irányban, hogy a szövetkezetek folytaassák munkájukat, hogy hadsereget megfelelő módon elláthassák élelemmel.

lők szerdán 15, kedden 20 német gépet lőttek le. A lodz-tomasovi vonalon elkeseredett harcok folynak. Északon a német támadást megakasztották. Gdnyánál és Danzig körül a lengyel csapatok tartják magukat.

Nyugaton a helyzet változatlan

(Berlin. — DNB jelentés.) A nyugati arcvonalon minden csendes. Még egyetlen fegyver lövés sem esett.

(Páris. — Havas jelentés.) A nyugati hadszíntéren az ellenségeskedés nemcsak szárazföldön, de a levegőben és a tengeren is kezdetét vette.

Az első francia sebesültszállító vonat

(Róma. — Stefani jelentés.) Az olasz lapok nyugati hadszíntéren levő tudósítói szerint a neuilly kórházba már befutott az első sebesült szállítmány. A francia svájci határ teljesen le van zárva.

(Róma. — Stefani jelentés.) Olaszország és Svájc között több gyorsvonat beállításával ismét megindult a vasúti forgalom.

Hivatalos jelentés a koronatanácsról

(Bucuresti.) A királyi udvari marsalli hivatala jelentést adott ki, melynek értelmében szerda délután 16 órakor a cotroceni palotában Őfelsége jelenlétében értekezletre ültek össze a királyi tanácsosok. Calinescu miniszterelnök, a nemzetvédelmi miniszter és Gafencu külügyminiszter beszámolója után a külügyminiszter a külpolitikai eseménye

ket ismertette s újána a koronatanács jóváhagyta a kormány diplomáciai akcióit, valamint a határok védelmére hozott intézkedéseket.

Egyhanguan elhatározta a koronatanács, hogy Románia a semlegességét a nemzetközi szabályok tiszteletben tartásával, valamennyi hadviselő féllel szemben a legszigorúbban megőrzi.

A koronatanácsban résztvevő Armand Calinescu miniszterelnök, Vaitoianu tábornok királyi tanácsos, Valda-Voevod királyi tanácsos, Mironescu királyi tanácsos, Iorga professzor királyi tanácsos, Anghelescu királyi tanácsos, G. Tatarescu királyi tanácsos, C. Argetoianu királyi tanácsos, Baliff tábornok és Grigore Gafencu külügyminiszter.

Brauschich ezredes napiparancsa az eddigi német sikerekről

(Berlin. — DNB jelentés.) Brauschich ezredes, a német vezérkar főnöke abból az alkalomból, hogy a német csapatok elfoglalták Krakkót, napiparancsot adott ki, amelyben rámutat arra, hogy a német haderő az utóbbi harcok során elfoglalta Krakkót, Blomberget, Graudenzet, a korridor teljesen hatalmába kerítette és ezzel megteremtette a kapcsolatot a birodalom és Keletporoszország között. A lengyel haderő mindenütt visszavonul. — Brauschich ezredes köszönetét fejezi ki a katonáknak teljesítményükért. A napiparancs utal arra, hogy Krakkóban a német haderő vette őrizetbe Pilsudszky tábornagy síremlékét. A napiparancs megemlékezik Pilsudszky nagyságáról s hangoztatja, hogy az ő célja volt a Németországgal való békés együttműködés.

35 német repülőgépet lőttek le a lengyelek

(Varsó. — Pat jelentés.) A lengyel vezérkar jelentése sze-

rint a német repülők az elmúlt napon több ízben intéztek légi

támadást Varsó ellen. A légi harcok során a lengyel repü-

Japán a távolkeleti angol és francia haderő visszavonását sürgeti

(Tokió. Domei iroda jelentése.) A japán kormány az újabb jelentések szerint javaslatot akar tenni abba az irányban, hogy Franciaország és Anglia a Távolkeletről vonják vissza haderejüket. A japán kormány nehézményezi azt a politikát, amelyet Anglia és Franciaország folytat Kínát illetően. A japán kormány közölte még, hogy nem nézik jó szemmel az angol katonák magatartását. Elítéli az angol katonák támadását is, amelyet a német teniszklub ellen követtek el. A japán kormány utal arra, hogy hasonló esetek megismétlődése a japán kormány közléseit vonná maga után. Japán az el-

len is tiltakozik, hogy Tientsinben amerikai csapatokat hozza-

nak az angol csapatok leváltására.

Megkezdtek Varsó kiürítését

(Varsó.) A varsói rádió szerdán délután 4 órakor félbeszakította leadását és felhívást intézett a főváros lakosságához, hogy minden felnőtt a felhívás után nyomban ásóval felsze-

relve jelentkezzék kerületének rendőrségénél, mert Varsó körül sáncokat ásnak, amelynek munkálataihoz a lakosság segítségére van szükség.

Eperjest bombázták a lengyelek

(Pozsony.) Szlovák hivatalos jelentés szerint, Eperjes fölött tegnap lengyel repülőgépek jelentek meg. A polgári lakosság azonnal az óvóhelyekre menekült. A lengyel bombavető gé-

pek Eperjesre több bombát dobtak le. Hat ember meghalt, többben súlyosan megebesültek. A repülőgépek ezután Iglo és Lőcse irányában repültek tovább.

Jóváhagyta a minisztertanács a silozhálózat második csoportjának kiépítésére kötött szerződéseket

**Az egy és egymilliárd lei értékű köz munkából
háromnegyedmiliárd lei értékűt kaptak belöldi cégek**

Az országos silozhálózat kiépítésére a minisztertanács — amint ismeretes — a kikötők autonóm igazgatóságának (Administrația Comercială a Porturilor și Căilor de Comunicație p Apă, P.C.A.) adott felhatalmazást. A silozhálózatot — amint már közöltük — két részletben építi ki a kikötők autonóm igazgatósága. Az első csoport építése most van folyamatban, míg a második csoport építésére és a szükséges felszerelések szállítására belföldi és külföldi cégekkel kötött szerződéseket a minisztertanács most ratifikálta. A silozhálózat második csoportja összesen 36.000 vagon kapacitású lesz. Ezeket a silozokat a következő belföldi, illetve külföldi cégek építik ki:

Via S. A. Bucuresti építi a Turnu-Severin—Craiova és Segarcea városok, illetőleg községek silozát, 42 millió 966.327 lei költségvetéssel. Az ellenérték 30 százalékat PCA-kötvényekben, 70 százalékat pedig készpénzben kapja a vállalat.

A Luculescu et Chelaru vállalkozó cég a Vaslui—Bârlad és Comrad községekben építi a silozokat 64 millió 373.702 lei költséggel. Az ellenérték 42 százalékat PCA-kötvényekben, 58 százalékat pedig készpénzben kapja a vállalkozó cég.

Ing. Maller vállalkozó építi a costestii és roșiori silozokat 30 millió 655.543 lei költséggel. A teljes összeget a vállalkozó cég PCA-kötvényekben kapja.

Ing. Goldenberg et Nocht cég a Soldana, Trusesti, Lipcani, Dondusani, Droghia, Bâli és Floresti községi silozok építését vállalta 178 millió 485.171 lei értékben. Az ellenérték fizetése teljes összegben PCA-kötvényekkel történik.

Ing. C. Brumarescu Bucuresti, a Băilesti és Portaresti silozokat építi 35 millió 637.934 lei értékben. A teljes ellenértéket készpénzben kapja a cég.

A németországi Suka Silobau Heinrich Kling cég építi a Bucuresti, Dudesti, Giurgiu, Videle, Târnavele, Alexandria, Smârdioasa, Balaci, Slatina, Caracal, Frăsinet, Calafat, Cetate, Arad, Timisoara, Bugaz, Culecea, Sarata, Areiz, Zaim, Cîmislia, Romanesti és Berezi-na községi silozoka 486.901.040 lei értékben. Az ellenértéket 32 százalékból PCA-kötvényekben (márkára szóló), 68 százalékat pedig készpénzben kapja.

A svájci Brown Boveri cég a Bolgrad, Taraclia, Cedar és Lunga községi silozokat építi 81.946.227 lei értékben. Az ellenértéket 75 százalékból kötvényekkel, 25 százalékból kész

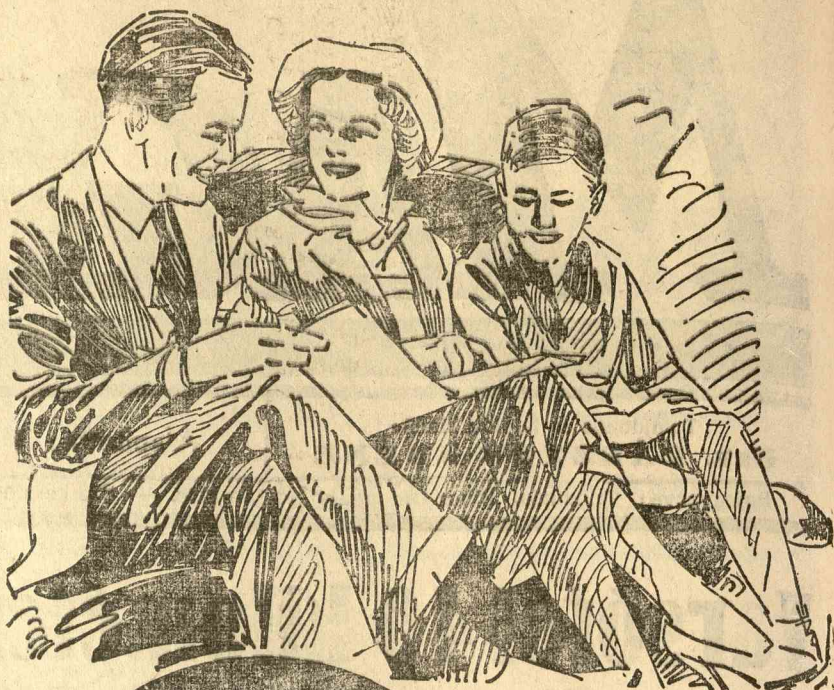
pénzzel fizeti a PCA.

A fenti munkákon kívül kisajátításokra, vasútépítésekre és a silozok alapépítményeinek elkészítésére 299.034.056 lei irányoztak elő.

A silozhálózat második részletének kiépítése a fentiek szerint tehát 1 milliárd 220 millió leib kerül, amelyből félmilliárd értékű megrendelést kapott a Suka-Silobau németországi cég.

A silozépítési program szerint kötvények kibocsátása után finanszírozza a kikötők autonóm igazgatósága a silozépítési munkákat. Így törfönt ez az első csoport építésénél és ugyanígy nyer lebonyolítást a második csoport építkezésének finanszírozása is.

A kikötők autonóm igazgatósága 1 milliárd 132 millió lei névértékben belföldi kötvényt bocsát ki, amely hat év alatt nyer amortizálást 4,5 százalékos kamattal. A fenti kötvénymennyiségből 300 millió lei névértéket kapnak a vállalkozók, ezeknél az első szelvény esedékesség és amortizálás 1941. január 1-én lesz. 832 millió lei értékű PCA-kötvényt a kikötők autonóm igazgatósága lombardiroz a Banca Națională és a lombardból nyert

**VÉGE
A
VAKÁCIÓNAK.
MEGÁRKEZNEK
AZ ŐSZI
CONDOK.**

...De minden gondjának
elejét veheti az Állami
Sorsjáték sorsjegyével.

Keresse fel még ma
kedvelt sorsjegyárudá-
ját és vásároljon sors-
jegyet a III. osztály
húzására, amely
SZEPTEMBER 15.-én
lesz.

ÁLLAMI SORSJÁTÉK

összeggel fizeti ki a vállalkozóknak készpénzben a munkálatok ellenértékét. A lombard-

rozott kötvények első kamata és amortizációs részlete 1940. január 1-én lesz esedékes.

Franciországbán megalakult A „HALÁL ÖNKÉNTESÉK” ligája

Jacques Péricard, gyalogos altiszt, akinek kiáltása „Fel, ti halottak”, a verduni ütközet egyik ismeretes epizódja volt — a maga nemében egyedülálló felhívást adott most ki. Péricard 62 éves és 10 gyermek apja.

A felhívásban Péricard kifejti, hogy minden épkézláb francia a haza védelmére siet, csak a nem mozgósíthatók — betegek, öregek és rokkantak — maradnak odahaza.

Japánban ember-torpedók léteznek. Két ember a torpedó belsejében fekvé irányítja azt az ellenséges hajó felé. Ezer és ezer önkéntes ajánlkozott fel erre a célra noha a torpedó belsejében levőnek semmi valószínűsége sincs arra, hogy megmentse életét.

Lengyelországban megalakították a „Halál önkénteseinek” légióját. Még a háború kitörése előtt sok ifjú légiót alakított amely a kétségbeesett vállalkozásokat fogja végrehajtani. Ez a kezdeményezés leírhatatlan lelkesedést váltott ki. A hazá-

nak olyan emberei lesznek, — akik el vannak határozva, — hogy meghalnak értük.

Péricard a beteg, megcsontott, stb. a franciákhoz fordul és felszólítja őket, hogy alakítsák meg a „Halál önkénteseinek” légióját.

— Milyen értékes ajándék — írja Péricard. — Aktiv életünk már befejezettnek látszott és ime új, nagyszerűbb élet nyílik meg előttük, mint amit 20 éve álmodhattak”.

Eddig feleslegesen látszottak és ime ma a haza a legbátrabb védelmezőit találja meg bennük. Nem fejthetnek ki tevékenységet a lövészárkokban, de összegyűjthetik még egy nagy ütésre erejüket — meghalva.

Ime néhány a „Halál önkénteseinek” misszióiból:

Egy kar a torpedókat irányíthatja, egy olyan repülőgépben, amelynek olyan messzire kell mennie, hogy nincs benzinje a visszatéréshez.

Tíz tüdőbeteg elvághatja a dróttakadályokat: sorban eles-

nek, de végül a drót el van vágva.

Száz öreg bevehet rohammal egy blockhaust, hogy száz ifjú életét megkíméljék.

A háború megnyerése végett az egész nemzetnek meg kell feszítenie izmait és össze kell szorítania fogait. A történelem bizonyítja, hogy semmi sem erősebb, mint egy ember akarata és egy ember, aki kész meghalni, megváltoztathatja a világ arcát.

A Halál Légiójának le kell mondania minden nyilvánosságról, reklámról, megkülönböztető jeltől.

Az alkalmazás ideje csak 6 hónap lesz, mert egy embert és hozzátartozóit hosszabb időre nem lehet ilyen idegfeszültségnek kitenni.

Minden önkéntest képessége szerint osztanak be. Sorshúzás útján jelölik ki, ki megy először a rájukbízott feladat teljesítésére.

Péricard kijelenti, hogy ő akarja az első áldozatot meghozni.

Miért kellett meghalnia Busch ezredesnek?

Relytélyek Bolivia tragikus sorsu államelnöke körül

A világ ezelőtt alig halott volt, mint Danzigról. Most, mióta a létezésével a világbékét fenyegeti, forog csak „meglehetősen sebesen” a szőnyegen. Ezen évvel ezelőtt és még ezelőtt is sokáig, vörös posztó volt előttem a szabad város neve.

Diák koromban, néhány barátommal együtt, valóságos mesterré képeztük ki magunkat a rossz és szakadt bélyegekre a preparálásban. — Alig akadt már olyan bátor ifjú, — aki mert volna velünk bélyegeket cserélni. A szerencsétlen áldozat bármikor el lehetett készülni, hogy az a ritka szép Nickaragua, amelyet oly drága áron cserélt el velünk, nem ép. A hátán van egy kis ablak, amelyet a csere alkalmával nem vett észre, mert a jótékony vízfesték eltakarta. Hogy időközben lejött róla, arról mi igazán nem tehetünk. Ha tisztában is voltunk vele, nem vettünk róla tudomást, hogy tulajdonképpen büntetendő cselekmény amit műveltünk. Egy nyári vakáció alkalmából, a szomszéd házból, a német fiú nyaralt. Hamar megismerkedtünk vele, valami lehetetlen hangzású neve volt, mi csak úgy hívtuk, hogy a „német”. Meg kell adni, remek bélyegei voltak. — Szemünk szánk eléllt mikor elővette az albumot. Rögtön kijelentette, hogy az albumból nem cserél. Az egyik lapján az albumnak láttam egy bélyegét. A lélekzetem is elállott a gyönyörűségtől. Ilyesmit érezhetett Michel Angelo, amikor elájult a Millói Vénus előtt. Az a bélyeg valóságos tünemény volt. — Négy színű keretben egy vitorlás hajó. Középen felül Danzig Elhatározta, hogyha török, ha szakad az a bélyeg az enyém lesz. Megindult az alku dozás Danzig miatt. Az ellenértékében nem tudtunk meg egyezni. T. i. nagyon sokat kért érte. Kiválasztott az albumból egy csomó francia és angol gyarmatot Kamerun Kelet-Afrika szóval egy csomó szép és ritka bélyeg. Már késő este lett és mégsem tudtunk meg egyezni.

Réggel újra kezdtük az alkut. Délre megegyeztünk. A gyarmatiakból adtam neki egyet. Fájó szívvel nekiadtam a Kamerunt. — Oste-Afrikától nem akartam megválni, mert annak nem volt semmi különösebb hibája. Mi elvből lehetőleg oly bélyegeket cseréltünk, amelyek nem voltak már teljesen épek. Miután még ráadásnak adtam egy néhány szép Bosznia-Hercegovinát, magaménak mondhattam szívem vágyát, a Danzig-ot.

Másnap utazott haza a német. Kikisértük az állomásig. Amikor hazamentem első dol-

Párisból jelentik néhány nappal ezelőtt, mint ismeretes — holtan találták dolgozó szobájában Busch ezredest, Bolivia államelnökét és diktátorát. A bolíviai diktátor haláláról elmentmondó hírek kerültek a világsajtóba. Az első hírek szerint Bush ezredes öngyilkosságot követett el, később azonban olyan meg nem erősített feltevések láttak napvilágot, hogy

az ezredes politikai meréslyet áldozata lett.

Busch ezredes tragikus halálának rejtélyes körülményeiről és az ezredes izgalmas politikai pályafutásáról érdekes tudósításokban számol be a Paris Soir.

Csak holtan...

Megírja a lap, hogy néhány nappal halála előtt Busch ezredes kijelentette:

— a kormányzói palotából csak holtan távozom.

Busch ezredes tíz óra hosszúságú agónia után halt csak meg. A gyilkos revolvergolyó a mellébe furódott és az orvosai véleménye szerint normális szervezetű ember legfeljebb negyedóra hosszút agonizált volna ilyen sérülés esetén a rendkívül erős szervezetű ezredes azonban tíz óráig viaskodott a halállal.

A bolíviai kormány nyomában olyan értelmű jelentést adott ki, hogy az államelnök pillanatnyi elkedvtelenedésében öngyilkosságot követett el. A Paris Soir szerint az ezredes halála ítélte önmagát, amikor drákói szigorúságú rendszáblýkat léptetett életbe a pénzügyi hatalmasságokkal szemben, amelyek döntő szerepet játszottak az ország politikájában.

Busch ezredes nagyapja Németországból vándorolt Bolíviába. A német bevándorló nuokája mint katonatiszt kinttette magát a Bolívia-Paraguay közötti háborúban. A háború után Bolívia teljesen kimerült és politikailag megosztott. Tejada köztársasági elnök egy napon, amikor heves tüntetések zajlottak le, Busch ezredest hívatta, hogy helyreállítsa vele a rendet. Busch ezredes erre azt felelte az elnöknek:

Mielőtt lövetnék a népre

volt, hogy az ujonnan szerzett bélyegemet bele ragasszam az albumomba. Ahogy szeretettel nézegetem, valahogy nagyon vastagnak találom. Rettenetes gyanútól úzve dobtam be egy pohár langyos vízbe. — Néhány perc múlva az én szép

meg kell érienünk a népet. Ha a nép el akarja távolítani az elnököt, segítségére kell sietni. Ez az én kötelességem.

Busch ezredes valóban lemondásra kényszerítette Tejada elnököt, de visszautasította az elnöki tisztséget azzal az

indokolással, hogy nem érzte magát hivatottnak egy állam kormányzására. A köztársasági elnök Toro ezredes lett, — de amikor Toro ezredes is elvesztette a nép bizalmát, — Busch ezredes távozásra szólította fel és ekkor, 1937, június 13-án ő foglalta el a köztársasági elnöki méltóságot.

A diktatura vádja

Ekkor a legkülönbözőbb híreket terjesztettek politikájáról. Ő szocialistának vallotta magát és a munkásság tömege támogatta. Voltak viszont, akik azzal vádolták, hogy a fasiszmust szimpatizál. Noha katolikus vallású volt, agyonlőve-tett egy papot. Szocialista világnézetét azzal bizonyította, hogy nacionalizálta a bolíviai petróleumipart és ezzel magára vonta a Standard Oil haragját. Elkoboztatta a külföldi valutákat és szabálytalanságok miatt több nagy bányáértelkségeit tulajdonosát halálra íteltette. A bányatulajdonosoknak azonban később megkegyelmezett.

Busch ezredesnek halálos ellensége lett Antenor Patino, a bolíviai jelentős ónpar legjelentősebb tényezője és Carlos Aramayo, számos bányavállalat tulajdonosa.

Busch ezredes később feloszlatta a törvényhozó testületet

is és ezzel ellenségévé tette az ország minden erőtenyezőjét. A nép, amely ragaszkodott a demokráciához, ellenségévé lett, mert diktatori látott benne. A nacionalisták is ellenségei lettek, azzal vádolták, — hogy külföldi világnézetet akar meghonosítani Bolíviában. A feudalista nagyurak gyűlölték, mert reformjaival nyugtalanította őket. Busch valójában elsősorban katona volt, aki minden áron teljesíteni akarta a magára vállalt feladatot.

Busch eredetesen veszedelmesen élt és tragikus halállal halt meg, de azok, akik ismerik munkáját és jellemét, nem hiszik el, hogy öngyilkosságot követett volna el.

Busch ezredes bátor katona volt és gyilkosság áldozata lett.

Helyét Quintanilla tábornok foglalta el. Azt mondják, hogy ő már hajlékonyabb lesz.

800 leiért megölte haragosát

(Lugos.) Ioan Gaita 50 éves mehádiai lakost holtan találták meg a falu határában. A hatósági vizsgálat megállapította, hogy Gaitát régi haragosa, Neagu Gheorghe verte furkósbottal agyon. A két gazdálkodó között valami üzleti ügyből kifolyólag nézeteltérés támadt.

Gaita Ioan ugyanis 800 leivel adása maradt Neagu Gheorghe-nek, amit nem akart megfizetni. Most is efelett veszték össze és a veszekedés hevében Neagu Gheorghe botjával megvonsujtotta gazdátársát. A gyilkossá vált gazdát letartóztatták.

Papir és írószerek

nagy választékban

Pász. or. Ede papirkereskedésben

Piața Mihai Viteazul 4. szám.

bélyegem kerek 5 darabban uszkált a vízben. Nagyot nyeltem és gondolatban meghajoltam a német alaposság előtt. Így én biztos nem tudtam volna megcsinálni. Akkor elhatároztam, hogy némettel nem ülök le többet bélyeg cserél-

ni. Dühömet csak az enyhítette, hogy a Boszniának szélén egy kis lyukat foldoztam be, mielőtt neki adtam volna.

Az én Danzigom elusztott, sajnos a történelem megismétlődött.

Antal Hjalmar

Hogyan tartalékolják háboru eseteire az embervért?

A mostani hadviselő felek, azt a nagyfontosságú kijelentést tették, hogy nemcsak a tankokat, repülőgépeket és a háboru félelmetes egyéb kelleit kell minél nagyobb számban és mennyiségben felhalmozniok, hanem óriási mennyiségű embervért is kell tartalékolniok. Hát vajjon mire való az embervér? A legmegasztosabb feladatra: arra ugyanis, hogy azokat a hős katonákat, akik vérük hullásával életüket áldozzák a harc mezején, talán még az utolsó pillanatban is visszaránthassuk az örök elmulásnak: a halál-nak ölelő karjaiból.

Egy alig harminc éves fiatal embert szemelt ki arra a magasztos feladatra a Sors, hogy megtalálja azt a rejtélyes kulcsot, mely minden esetben teljes biztonsággal lehetővé teszi, hogy a vérátömlesztés valóban új élet kezdetét jelentse és hogy annak keresztülvitele száz százalékgig veszélytelen legyen arra is, aki a vért a másik embertársra rendelkezésére bocsátja és arra is aki már az utolsó lélekzetvételével küzd az egyetlen kincsért: az életért.

Két ember vére nem hasonlít

A világhírű bécsi kórbonctanárnak, Welchelsbaumnak volt egy fiatal asszisztense, akinek az a furcsa ötlete támadt, hogy ő végigvizsgálja az állatok és mindenfajta embernek a vért, van-e köztük valamilyen különbség azok összetételében. És eközben valóban csodálatos eredményekre jutott: azt találta ugyanis, hogy az egész földkerekség emberiségét a vérük összetétele szempontjából három, illetőleg 4 csoportba lehet osztani. Ez a fiatal ember, akit Landsteiner Károlynak hívnak és aki egy kis bécsi szatócsboltosnak a fia volt, egy csep vért vett az egyik embertől és ugyanakkor a másik embertől is vett egy néhány csepp vért és ezt az utóbbit pár percig állni hagyta. Mindnyájan láttuk már, hogy az állni hagyott vér megalszik és belőle egy kis sárgás-színű folyadék: az úgynevezett vérsavó (latinul sérurnnak hívják) folyik ki. Landsteiner azt cselekedte, hogy

az egyik embertől vett vércseppet összekeverte a másik embertől kapott teljesen tisztasárga-színű vérsavóval.

És ha erre a műveletre a vérsavó megzavarosodott, vagyis ha elvesztette tisztát, átlátszó, üvegszerű sárga színét, akkor kiderült, hogy

a két ember vére nem hasonlít egymáshoz.

vagyis hogy az első ember vé-

rét nem lehet veszély nélkül a másik emberbe átömlesztelni. Viszont az esetben, ha az első embertől kapott vércsepp nem zavarosította meg a másik ember vérsavóját, hanem azt tisztán hagyta, akkor a két ember vére egymással rokon és most minden veszély nélkül lehet az első vért a másodikba átvinni.

Ezeket a vizsgálatokat évenként keresztül a legnagyobb pontossággal végezte Landsteiner és ez alapon azt a bámulatos, tudományos felfedezést tette, hogy az egész világ összes népeinek a vére, korra, nemre, fajokra, egészségre és betegségekre való tekintet nélkül mindössze négy csoportra osztható.

Ezeket a csoportokat betűkkel jelezte és az egyik csoportnak A, a másikat B-nek, a harmadikat AB-nek és a negyediket O-nak nevezte el. Most már könnyű volt az útja: ha az A savó nem csapja össze (vagyis zavarosítja el) a másik ember vérséjtjét a B igen, — akkor a vizsgált egyén az A csoport-hoz tartozik. Ha az A savócseppben áll be a zavarodás, a B cseppben pedig nem úgy a vizsgált ember a B csoportba tartozik. Ha mindkét vércseppben zavarodás következik be, úgy az átömlesztésre kijelölt egyén az AB csoportba tartozik. Ha mindkét vércsepp a vérsavó hozzáadására tiszta marad, úgy az O csoportba tartozik a vizsgált egyén. A zavarodásnak öt perc alatt éri el a tetőfokát, úgyhogy eredmény, vagyis az hogy

egyik ember vére hasonló a másikhoz, már rövid egynéhány perc alatt leolvasható.

Landsteiner több ezer és ezer esetben végezte ezeket a vizsgálatokat és ezek eredményeképpen az a bámulatos tapasztalat derült ki, hogy minden népfajnál egyaránt megtalálható mind a négy vércsoport, vagyis az, hogy nincsenek külön vércsoportú népfajok, ami azért döntő jelentőségű tudományos tény, hogy ha például egy ellenséggel szemben harcba álló japán katonának vérével kell egy európai fehér ember szívét újra megindítani és ennek az életét megmenteni, úgy

a japán, vagy akár a néger katona vére is teljesen hasonlíthat, a négy vércsoporton belül, — minden másfajta nemzetiségű és fajtabeli ember véréhez.

Ha tehát a harctéren ez a helyzet áll elő, hogy egy szerencsétlen katonának vérátömlesztésre lesz majd szüksége, akkor pár pillanat alatt Landsteiner zseniális felfedezése alapján — el tudjuk dönteni, hogy

melyik másik ember vért szabad az illetőbe átömlesztetni: vagyis az A csoportba tartozónak lehetőleg az A csoportbeli egyéntől fogunk vért adni, de ha véletlenül nem találunk azonos csoportbeli véradót, — megfelel az O csoportbeli egyén vére is, bármely csoport számára ezeket univerzális véradónak nevezzük — de vi-

Hónapokig trissen megőrizhető a vér

A háborút viselő államok Landsteiner halhatatlan felfedezését, — amelyért 1900-ban megkapta a Nobel-díjat, természetesen első perctől kezdve igyekeztek a hős katonáik javára hasznosítani. Már a békében óriási vérkészleteket halmoztak fel, amelyeket Landsteiner-féle négy vércsoport szerint osztályoznak. Ezeket a vérkészleteket azután

a legmodernebb fagyasztó készülékekben hónapokon keresztül is meg lehet olyképpen őrizni, hogy az átömlesztésre szánt vért teljesen megtartja frissességét.

és amikor a határterületi orvos kiveszi a jégtömbből, egyszerűen feloldja egy kevés fiziológikus konyhasóoldattal és éppúgy használhatja, mintha nem is a jégsekreányból, hanem egy élő ember megnyitott véredényéből nyerte volna.

Landsteiner felfedezése ma már minden nemzetnek, az egész emberiségnek közkinccse. Ha nem dühöng a háboru réme, akkor a kórházak betegneinek száz és százai az ő orvosi lángelméjének ezt az életadó árkánúmat, amikor

szont ezek az O csoportbeliek maguk csak a csoportbeli véradóktól kapják a vért.

Még egy csodálatos felfedezést is tett Landsteiner: az állatok vére nem hasonlít az emberéhez.

és így nem használható emberekbe való vérátömlesztésre. Egyetlen kivétel csak az úgynevezett emberszabamajom, amelynek vére nem teljesen, de nagyjából megegyezik az emberi vérszeretével és ha véletlenül nem volna embervér, úgy csimpánzok és az orangutánok vért is fel lehetne emmentésre használni.

is egy súlyos műtét után teljesen kivérzett betegnek adja vissza az életét, — míg ha megpróbálnak a háboru fékevesztett furiái, akkor a harcmezőn millió és millió fiatal katonalelét elhomályosulni készülő szemébe varázsolja vissza ennek a küzdelmes és megigolyan szép világnak a képét.

Landsteiner most 71 éves. — Newyorkban él, ahová 1922-ben vándorolt ki Bécsből. — Egyik leghíresebb tagja a newyorki Rockefeller intézetnek. Amikor múlt évben az egész világ ünneplése ölelte ki az ősz tudóst hetvenedik születésnapja alkalmából, az őt megintérjuvó amerikai újságírók nak ezt mondták:

— Hogy mi serkenített tudományos felfedezésében? Megmondom: szegény jó édesanyám az életével, a vérével fizette meg az én világrajöveletemet. És én feltettem magamban, hogy az ő áldott vért meg fogom hálálni. — És méltóbban nem tudtam ezt meghálálni, minthogy megtanítottam az embereket arra, — hogy az egyik ember odakölcsösi a vért a másik ember társának...

Tizennégy és fél éves leányt gyanusítanak a kis huga meggyilkolásával

(London.) Ma jelent meg a londoni Olds streeti rendőrség előtt Elisabeth Lions 14 és fél éves iskolásleány, akit kis huga, a nála két évvel fiatalabb Frances meggyilkolásával vádolnak. A megdöbbentő eset London szegénynegyedében történt, ahol a kisleányt vágott poroksebbel találták holtan. A gyanu azért irányult a nagyobb leányra, mert az, maga a

család tanúsága szerint is, betegesen gyűlölte kis hugát, akire féltékeny volt és aki többször megfenyegetett, hogy elvágja a torkát.

Intelligens jómodoru ügynököknek szép jövedelmet biztosítunk helyi foglalkozással. — Cím a kiadóban.

1126

Isko akönyvek kötését
a legolcsóbban vállalja a

PÁSZTOR EDE cég

könyvkötészete, Piata Mihai Viteazul 4

SZÍNHÁZ

Szombat délután 6 órakor
Sárgapitykés közlegény
nagy táncos operett.

Szombat este 9 órakor
Utolsó Verebély lány

vidám operett 3 felvonásban,
Vasárnap délután 3 órakor

Eső után köpenyeg
operett 3 felvonásban,

Vasárnap délután 6 órakor

Gül Baba

a csodás zenejű nagy operett.

Vasárnap este 9 órakor

Zsákba macska

a legremekbe operett tele táncos
zenevel, vígjátékkal.

Főszereplők: Böszögyi Manyi, Szen-
tesy Lita, M. Paluc Vilma, Böszögyi
Dusu, Gróza Böszö, Ilus, Andrassy
L., Bereng Béa, Hegyesy F., Anta
Lajos, Solti M., Végh L., Lukács L.,
Földes T., Kellán, Lax J., Balogh N.
Kovácsnai L.

Jegyelővétel a színház baloldali
pénztáránál.

— Még egyszer a nyugdíjnél-
küli nyugdíjasok. Jelentettük,
hogy dr. Soós István képviselő
interveniált Chirila Augustin
polgármesternél a nyugdíjnél-
küli nyugdíjasok illetményei-
nek folyósítása ügyében. A
polgármester megígérte, hogy
bizonyítványt fog kiadni, a
melyben igazolja azok joga-
sultságát, akik a legutóbbi
törvény alapján jelentkeztek.
Dr. Soós képviselő tegnap fel-
kereste dr. Cadariu Emil pénz-
ügyigazgatót, aki megígérte,
hogy az ilyen igazolások alap-
ján folyósítja a nyugdíjat, mi-
helyt erre utasítást kap Tata-
ru királyi helytartótól.

Egy érmihályfalvai keres- kedő tragikus halála

ERMIHÁLYFALVÁN nagy
résztvétel váltott ki
Schwarcz Benő 30 éves könyv-
kereskedő a kolozsvári klini-
kán, a műtőasztalon történt
halála. Az elhunyt könyvkeres-
kedő kollégája, Goldstein Mór
megható hangú nekrológot
küldött be hozzánk, melyből
közöljük a következőket

Hős voltál, hogy ennyi csa-
pás után emberségesen és re-
ményteljesen viselted sorsod. A
munka volt a vigasztalód, ha
nagyon zaklattak, dolgoztál.
Mikor utóljára találkoztunk,
engem elhívott a köteleesség,
Te pedig tovább a munkát
hajszoltad. S most kétszeresen
fájdalmasan hasított belém a
hir, hogy Schwarcz Benő, a
kolléga, kariárs, küzdőtárs a
könyvkereskedő, a kis egyszer-
ű puritán szorgalmas ember
nincs többé.

Isten veled, drága kolléga,
ne haragudj, hogy küzdőtársod
pályára sodort bennünket és
ne haragudj, hogy küzdőtársak
voltunk. Isten veled. És bocsás-
s meg mindazoknak, akik kö-
rülötöd voltak, Legyen pihe-
néd csendes. És adjon az ég
vigaszt azoknak az árváknak,
akik még árvábbak maradtak.
Legyen már béke ott lenn és
itt földön. Goldstein Mór.

Anglia nem hajlandó békét kötni Németországgal

(London). A csütörtöki angol lapok hangoztatják, hogy Anglia a háborút a végső
győzelemig folytatja. A lapok a lengyel hadsereg hősiességét dicsérik. Hitler terve — írják
az angol lapok — az, hogy néhány hét alatt legálolja Lengyelországot és addig nem kezd
támadást a nyugati fronton, hogy majd békét ajánlhasson Angliának és Franciaországnak.
Ez a terv azonban nem fog sikerülni.

A németek szerint a francia katonák virággal lövöldöznek

(Berlin.) DNB. jelentés. A
német hivatalos körök úgy
tudják, hogy a német hadsereg
körében általában igen bar-
átságos szellem nyilvánul
meg a francia nép iránt. A
DNB azt igyekszik igazolni,
hogy a francia hadseregben
nincsen meg a támadási kész-
ség és lendület. A DNB azt a
különösnek tetsző hírt lamszi-
rozza, hogy az erődvonalak
mentén a szembenálló német
és francia katonák kézigráná-
tok helyett virágokat dob-
nak egymásra és barátságosan in-
tegetnek. E vonalon egyetlen
egy lövés sem történt. Állító-
lag a Maginot vonal katonái
egyik este kivilágított táblát
akasztottak ki ezzel a fel-
írással:

„Ne löjjetek ránk, mi
sem lövünk rátok”.

(Róma.) Stefani jelentés. A
Telegrapho című olasz lap
munkatársa azt írja, hogy a
német-francia hadüzenet meg-
történte után 3 nap múlva a
két acélvonal csendben áll
szemben egymással. A szem-
benálló felekből hiányzik a
herci készség és lelkesedés. A
Maginot vonal csendje igazol-
ja azt, hogy milyen képtelen-
ség az a háború, melyet egy-
másnak megüzennek.

Dé arika megüzenle a háború. Német- országnak

(London. Reuter). Hivatalo-
san jelentik, hogy a Délafrikai
Unió és kormánya bejelentette
a háborút Németország ellen.

Spanyolország hiva- talosan bejelentette semlegességét

(Burgos). A spanyol kor-
mány tegnap hivatalosan pro-
klamálta semlegességét. A sem-
legességi nyilatkozat betűsze-
rinti megismétlése az 1914 évi
semlegességi nyilatkozatnak.

(Bucaresti). Spanyolország
bucurestii követe szerda este 9
órákor átadta Gafencu külügy-
miniszternek a semlegességi
nyilatkozatot.

(Washington). Az USA kor-
mánya protektorátusa alá ne-
lyezte a Panama csatornát.

A hét folyamán két óceán

járó hajó indult el, hogy haza-
szállítsa az Európában rekedt
amerikai állampolgárokat.

(Brüsszel. — Havas jelentés.)
Brüsszelben belga—luxemburgi
vegyes bizottság alakult a köl-
csönösen érdeklő ügyek megvi-
tatására.

Lengyel vezérkari kül- döttség és Weygand tá- bornok Bucurestiben

(Bukarest.) Két repülőgé-
pen a fővárosba érkezett a
lengyel vezérkari tisztekből ál-
ló küldöttség, melynek tagjai
több napon át megbeszélése-
ket folytatnak. Ugyancsak a
fővárosban tartózkodik Wey-
gand tábornok, aki a főváros-

ból folytatja útját Délkelet-
Európa felé.

A londoni léghárító ágyuk lelőtték egy ellenséges repülőgépet

(London.) Reuter jelentés.
A léghárító szolgálat az el-
mult napon két raj érkezését
jelezte. A légvédelmi ütegek
nyomban működésbe léptek
és egy szemtanú elbeszélése
szerint a léghárítók egy gé-
pet lelőtték. A támadó raj er-
re visszavonult. Londonban
riadójelzés volt, mire a la-
kosság nyomban felvette gáz-
álarát és a fedezékekbe vo-
nult. A riadó rövidesen vé-
get ért.

Betörték a Fészek-klubba

Veszedeelmes betörő személyében ellopták a tettest

Tegnap éjszaka vakmerő be-
törés következett el a Fészek
klubban. A betörő az éjszakai
órákban belopódzott a lép-
csőházba, és ott elrejtőzött.
Zárás után lement a konyhá-
ba, ahol bárdokat és késeket
veit magához. Utközben a la-
katokat felfeszítette és az aj-
tókat feltörte. Az irodában a
vaskasszát felfeszítette

és a kassza tartalmát, 6—7
ezer leít magához vette.

A betörés felfedezése után
értesítették a rendőrséget. A
bűnügyi osztály nyomozói Kö-
vári és Estegar detektívvél ve-
zették be a nyomozást és a
délután folyamán már el is
fogták a tettest. A betörést
Varga Lajos 22 éves, volt pin-
cér követte el, Varga, akit az
egész ország rendőrsége köröz
azonnal beismerte a betö-
rést és elismerte régebbi betö-
réseit is.

Kiderült, hogy Varga tört
be másfél évvel ezelőtt ha-
sonló módon a Kék Macska
vendéglőbe is, ahonnan 15
ezer leít lopott el.

Ő követte el Kolozsváron a
„Belegességi” betörését is, a
honnan 10 ezer leít vitt el. —
Betört még Máramaroszigeten

is, A rendőrségen most állít-
ják össze Varga bűnlístáját,
majd átadják a köröző hatósá-
goknak.

— Ma jelentkezzenek az ösz-
szes gépjárművek. Dr. Eugen
Clontia rendőrkezes felszó-
lítja az összes gépjármű, autó,
motorbicikli, teherautó tulajdo-
nosokat, hogy csütörtök dé-
lután 4 órától és péntek reggel
hét órától kezdve a gépekkel
és forgalmi engedélyükkel
együtt minden körülmények
között jelentkezzenek a rend-
őrségen, az évi felülvizsgálás
megajtése végett. A gépjármű-
tulajdonosok igazolni tartoz-
nak ha a gép katonai szolgál-
latra van berendelve, — vagy
használatlan állapotban
volna, vagy pedig vidéken tar-
tózkodik. Ez utóbbi esetben
tartoznak azonnal intézkedni,
hogy a gép, ha üzemképes ha-
zaérkezzen. Minden esetben
azonban, akinek a gépe üzem-
képes állapotban van, iratai-
val és a géppel együtt jelen-
jen meg a revízió.

— Személyazonossági iga-
zolványt tagjaink részére a
kvesztor ur szíves hozzájárulá-
sával beszerzünk. Háztulajdo-
nosok szöveisége.

SPORT.

Félőtkor kezdődnek
a mérkőzésekA vasárnapi mérkőzések
bírói

A Szövetség rendelkezése alapján az összes divíziós mérkőzések fél 5-kor kezdődnek.

A vasárnapi mérkőzések bírói:

I. CSOPORT:

NAC—Craiovan Mihăescu.
Muresul—Astra Ciurea.
Victoria CFR-Tricolor CFPV
Hrehorutz.
Sporting—ASC Stavăr.
Dragos Vodă—FC Brăila
Crufescu.

II. CSOPORT

Vulturii—Sparta Chiem.
Electrica—Mica Szilágyi.
Minierul—Simeria Ciorogariu.
CFR—Jiul Cheşnoiu.
Gloria—Chinezul Huniade.

III. CSOPORT

Victoria—Universitatea Olteanu.
Olimpia—Crisana Constantinescu.
Industria Sârmei—Barkohba Almăjan.
Oltul—Monopol Lungu.

IV. CSOPORT

Turda—Muncitorul Ionescu.
Fr. Română—Feroemail Danielescu.
Prahova—Doc Stănescu.
Traian—Macabi Irimescu.
DVA—Macabi (Chiş.) Oprişenescu.

Elmarad a Románia-Jugoszlávia válogatott
labdarúgó mérkőzés

(Bucuresti.) A labdarúgószövetséghez szerdán este kellemetlen jáviraj érkezett Belgrádból. — A jugoszláv szövetség ugyanis lemondta a vasárnapra Belgrádba kitűzött Románia—Jugoszlávia válogatott mérkőzést azon indoklással, hogy több válogatott játékosának akadályoztatása miatt nem tud megfelelő csapatot kiállítani Románia ellen.

A lemondás egyébként véletlenül a román szövetségnek is kedvez, mert Vintila és Demetrovics hűléssel súlyosan megbetegedtek és vasárnap nem játszhattak volna Belgrádban.

Ausztrália nyerte
a Davis Cup-ot

(Philadelphia.) A DC kihívási döntőjét Ausztrália nyerte meg 3:2-re, mely az utolsó két egyesben is győzött a következő eredményekkel:

Quist—Riggs 6:1, 6:4, 3:6, 6:4. — Bromwich—Parker 6:0, 6:3, 6:1.

Német hadijelentés szerint a lengyel
ipari vidék 91 százaléka
német kézre került

(Berlin. — DNB.) A keleti hadszínterről a német vezérkar a következőket jelenti: A német légi haderő a tegnapi napon 18 lengyel repülőgépet pusztított el. Ezek közül a légi harcok során 12-őt lőttek le. A szárazföldön megsemmisített repülőgépek számát nem lehet megállapítani.

Megállapítja a német jelentés, hogy Kattowice, Königs-hütte, Wadowice elfoglalásával német kézre került az egész lengyel iparvidék. Lengyelországnak semmi módja sincs ágyukat, gépfegyvert termelni. Ugyanez áll a repülőgépekre és motoros járművekre is. Lengyelország ipari termelésének 91 százalékát ez a vidék látta el, míg a fennmaradó részt Krakkó vidéke — amelynek el foglaltása küszöbön áll — termelte. A német jelentés részletesen ismeri, hogy a lengyel ipari vidék elfoglalása milyen fontossággal bír.

Oszli időnyre

szövet maradványok

egész öltöny, kabát és kosztüm méretben is, valamint vászon nemű abrosz, törölköző, damaszt maradványok nagyon olcsó árban érkeztek

Steiner maradványokhoz

Calea Victoriei 3. udvarban balra.

O'aszorszig és Japán
még nem jelentette be
hivatalosan semlegességét

(London. — Reuter.) Az angol alsóházban kijelentette But

ler államfőnkár, hogy a britt kormány semmi hivatalos értesítést nem kapott Olaszország és Japán semlegességéről.

A francia csapatok több
helyen benyomultak
német területre

(Páris. — Havas.) A francia főhadiszállás jelentése szerint a francia csapatok több helyen benyomultak német területre. A légi haderő értékesen támogatta a szárazföldi hadsereg mozgulatait. A jelentés ezután csapatszálítással foglalkozik és megállapítja, hogy a csapatok élelmezése és szállítása — rendben folyik.

Párisban tegnap 10 óra 50 perctől 11 óra 30 percig légi riadó volt. Le Havre kikötőben kétszer volt légi riadó.

Egybeolvadt az angol
hadsereg három egysége

(London. — Reuter.) Az angol tájékoztató miniszterium közli, hogy az angol hadsereg a reguláris territorialis, a sorozásból alakult milícia és a segéd erőkből — egybe olvadt. A jövőben a szárazföldi hadsereg elveszti függetlenségét és az angol hadsereg teljes egészét alkot.

Az angol nagykövét az
elasz külügyminiszternél

(Róma.) A római angol nagykövet látogatást tett Ciano külügyminiszternél. A tanácskozás 20 percig tartott.

Német repülőgépek
Litvánia felett?

(Kaunas. — Havas.) A litván fővárosból érkezett jelentés szerint minden légi forgalom megszűnt. A Varsó és Vilna-i vasuti összeköttetés is szűnt meg.

A litván kormány cáfolja azt a hírt, hogy német katonai repülőgépek átrepültek volna Litvánia felett. A jelentés szerint a hadviselő államok tiszteletben tartják Litvánia függetlenségét.

Rádió műsor

PÉNTEK

BUCURESTI. 7.30 Ritmikus torna, híradó, reggeli hangverseny, háztartási, orvosi tanácsok. 13 Időjelzés, időjárás, kulturális hírek, sport, vízállás jelentés. 13.10 Déli hangverseny közvetítése. Közben Sport híreknek adása. 13.40 Gramofonlemez. 14.15 Hírek, időjárásjelentés, rádióhíradó. 14.30 Gramofonlemez. 15 Hírek. 16.45 Előadás. 19 Felolvasás. 20.15 Klarinétszámok 29.35 Hárfa. 20.35 Opera közvevítése lemezekről. Szünetekben hírek.

22.20 Táncclemezek. 23.20 Hírek magyarul.

BUDAPEST I. 9 Hanglemezek. 9.45 Hírek. 11 Egyházi ének és szentbeszéd. 12.15 Görög katolikus istentisztelet. — 13.20 Pontos időjelzés. 13.30 A rádió szalonzenekara. 15 Hanglemezek. 16.15 Tarka gyermekdélután. 16.45 Beszkárt dalárda. 17.15 Előadás. 17.45 Pontos időjelzés. 18 Hírek. 18.10 Magyar nóták. 19.15 Előadás. 19.45 Közvetítés Balkányból. 20.15 Hírek. 20.25 Táncclemezek. 21.10 Sport. 21.20 Hangverseny. 22.40 Hírek. 23 Cigányzene. 23.40 Hírek idegen nyelveken. 24 Hanglemezek.

Apróhirdetések

ALLÁS

Fiatal párhoz 15-ére mindegyes főzőnő felvétetik. Alea Rom. 2. Barna. 3908

Kis családhoz jól főző mindegyes szakácsné keresetetik azonnalra, állandó alkalmazásra. Jelentkezni Piaja Mihai Viteazul 4. Pásztor papirkereskedés. 3907

Megbízható jobb nő kis családhoz felvétetik. Aki már beteg mellett volt, előnyben. Str Alexandri 53. Pásztor. 3880

Jobb minden szobalány, ki főzéshez is ért, felvétetik. Cim a kiadóban. 3906

Ossi telepen lakó, megbízható lapkihordót felvesz a Friss Ujság a kora esti órákra, bevezetett helyekre. Fix fizetés és mellékjövedelem. Jelentkezni a kiadóhivatalban.

Bihar és Hegyközkovácsi, továbbá Fugyivásárhely és Fugyi községek részére megbízható lapárut jó keresettel felvesszünk. Jelentkezni a kiadóban Piaja Mihai Viteazul 4.

VETEL-ELADÁS

Sötétkék vagy fekete angol átmeneti női kabát és ruhák, fiu Neumann télikabát eladó. Str. Nic. Iorga 21. II. em. ajtó 20. 3909

Golyóscsapágyak

minden nagyságban
legolcsóbban

WIEDER

cégnél Str. Avram Iancu 11.
Telefon 14-63.

Majdnem új, kemény kötésben Oltea Doamna I. osztályú könyvek olcsón eladók. Cim a kiadóban. 3904

Egy nagy fikusz eladó. Horvát Str. Cogalniceanu 2-c. 3877

Saját termésű

FAJBOROK

Kisüsti pálinkák olcsó árban
1 liter jó asztali bor 10 Lei
5 " vétélnél 9 Lei

Marghitai Uradalom borborakata
Oradea, Piaja Mihai Viteazul 1.
(Fűchsi palota)

KÜLÖNFÉLE

Elveszett Párisban tegnap férfi kabát Földes Antal katonai igazolvánnyal. Megtalálój jutalmat kap Arges ucca 5. alatt. 3911

Két kisebb diáklányt teljes ellátásra felvesznek. Nicolai Zsiga 36. Szücs. 3892

Iskolás leánykakat teljes ellátással vállalkoz. Str. Berlinului 61. Fülöp Jánosné. 3910

NYOMATOTT PASZTOR EDL
CÉGNEL ORADEA